

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **Mgr. L. M.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Praha 1, Národní třída 16, zastoupena JUDr. Janem Sykou, advokátem se sídlem Praha 1, Školská 12, o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu žalované ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. K 13/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory ze dne 13. 11. 2014, sp. zn.: K 91/2012, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým odvolací kárný senát České advokátní komory (dále jen „odvolací kárný senát“) zamítl jeho odvolání proti kárnému rozhodnutí kárného senátu České advokátní komory (dále jen „kárný senát“) ze dne 14. 8. 2013, sp. zn. K 13/2013. Tímto rozhodnutím kárný senát shledal žalobce vinným, že jako advokátní koncipient vykonávající praxi u advokáta Mgr. J. S. poskytoval v době od 22. 2. 2012 nejméně do 14. 9. 2012 právní služby městu Žamberk na základě mandátní smlouvy, kterou dne 22. 2. 2012 uzavřel svým jménem a na svůj účet jako mandatář s městem Žamberk jako mandantem, jejímž předmětem bylo poskytování právních služeb. Tímto jednáním porušil § 16 odst. 2 a § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění pozdějších změn (dále jen „etický kodex“) a § 38 odst. 1 a 2 zákona o advokacii, za což mu bylo uděleno kárné opatření

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

– napomenutí – a uložena povinnost zaplatit žalované částku 3 000 Kč jako náhradu nákladů kárného řízení do 15 dnů od právní moci kárného rozhodnutí.

Ze správního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti:

Žalobce ode dne 11. 3. 2009 vykonává jakožto advokátní koncipient, ev. č. x, právní praxi u Mgr. J. S., advokáta se sídlem P., T. M. 92, ev. č. x.

Dne 20. 9. 2012 byla doručena do sídla žalované stížnost pana J. D., starosty města Žamberk, že žalobce coby advokátní koncipient vlastním jménem a na vlastní účet uzavřel s městem Žamberk mandátní smlouvu, kterou se jako mandatář zavázal vykonávat pro město Žamberk právní úkony uvedené v čl. I této smlouvy. Pan D. upozornil, že by se mohlo jednat o postup v rozporu se zákonem o advokacii a stavovskými předpisy. Dne 22. 10. 2012 byl žalované doručen také podnět ze strany neziskové organizace Transparency International – Česká republika, o. p. s. (dále jen „Transparency International“) totožného obsahu.

Ve správním spise je založena mandátní smlouva uzavřená dne 22. 2. 2012 mezi žalobcem jako mandatářem a městem Žamberk zastoupeným panem J. D., starostou města, jako mandantem. Dle čl. I. je předmětem mandátní smlouvy a činnosti mandatáře 1) jednání se a) společností Kavema, s. r. o., b) společností Johann Hochreiter, s. r. o., c) společností Líšnická, a. s., d) dalšími případně dotčenými osobami, e) dotčenými orgány státní správy a místní samosprávy ve věci výstavby objektu „Bioplynová stanice“ v k. ú. Žamberk stavebníkem Kavema, s. r. o., 2) vypracování analýzy skutkového stavu, 3) vypracování (variantního) návrhu řešení, 4) vypracování případné dohody o narovnání, 5) zastupování v případných soudních sporech s dotčenými osobami, 6) jednání a zastupování ve všech dalších navazujících a souvisejících záležitostech. Základním cílem činnosti mandatáře je dosažení situace, kdy mandant bude mít narovnány vztahy s dotčenými osobami především ve vztahu k nemovitostem ve vlastnictví mandanta. Dle čl. IV. je sjednána odměna dohodou jako podílová odměna v procentní výši z tarifní hodnoty. Výslovně se ujednává, že v případě neúspěchu mandatáře při zařizování předmětu smlouvy nenáleží mandatáři žádná odměna ani náhrada nákladů. Dle čl. V. právní vztahy touto smlouvou neupravené se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Dne 12. 4. 2012 město Žamberk zastoupené starostou panem J. D. udělilo žalobci plnou moc k zastupování v řízeních před orgány veřejné moci České republiky (orgány správní a soudní) a k zahajování takových řízení ve věcech týkajících se výstavby objektu „Bioplynová stanice“ v k. ú. Žamberk stavebníkem Kavema, s. r. o.

Ve svém vyjádření ze dne 4. 11. 2012 k podané stížnosti žalobce podrobně popsal průběh poskytnutých služeb městu Žamberk. Dle jeho vyjádření se na žalobce dne 4. 11. 2011 obrátil radní Pardubického kraje odpovědný za zemědělství a životní prostředí se žádostí ve věci devastace městských pozemků v Žamberku stavbou bioplynové stanice a snahy části zastupitelů města prodat městské pozemky investorovi stavby za cca 2-3 % skutečné tržní ceny. Dne 30. 11. 2012 žalobce případ projednal s místostarostou města Žamberk, odpovědného za investice a majetek. Dne 22. 2. 2012 žalobce s městem Žamberk uzavřel mandátní smlouvu po jejím projednání a odsouhlasení zastupitelstvem města. Dne 7. 3. 2012 žalobce zahájil mediační jednání se společností Kavema, s. r. o., dne 24. 4. 2012 vypracoval analýzu stavu vztahů mezi účastníky, dne 25. 4. 2012 podal návrh na vydání předběžného opatření, dne 25. 4. 2012 návrh na přezkum vydaného stavebního povolení. Dne 18. a 21. 6. 2012 jednání s právníky společnosti Kavema, s. r. o. Dne 14. 8. 2012 žalobce podal žalobu ve

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

lhůtě stanovené soudem. V průběhu srpna a září žalobce vypracoval návrh dohody o narovnání.

V kárné žalobě ze dne 1. 2. 2013 kárný žalobce uvedl, že žalobce uzavřel mandátní smlouvu svým jménem a na svůj účet, čímž porušil povinnosti stanovené mu v § 16 odst. 2 a § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 etického kodexu a dále v § 38 odst. 1 a 2 zákona o advokacii, to vše ve spojení s § 39 téhož zákona. Dodal, že s ohledem na předchozí kárné postihy je porušení těchto povinností nutné považovat nejen za opakované, ale i za závažné ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o advokacii.

II. Obsah žaloby

Žalobce v žalobě uvádí, že v rámci kárného řízení se posuzovala otázka, zda byl jako koncipient oprávněn poskytnout se souhlasem školitele Mgr. J. S. výjimečně a neopakovaně právní službu ve věci, v níž byly jeho osobní služby vyžádány a v níž předtím jiní právníci (mj. i členové žalované) nedokázali právní službu poskytnout nebo ji poskytli vadně a nepoctivě.

Předně žalobce poukazuje na skutečnost, že kárná žaloba byla v průběhu kárného řízení změněna a ani po její změně neobsahovala řádné a srozumitelné odůvodnění jejího podání. Ve změněné kárné žalobě byl skutek nepřipustně nově vymezen (po uplynutí 6ti měsíců od seznámení se kárného žalobce se stavem věci), neboť původně žalobce dle kárné žaloby „bez souhlasu advokáta poskytoval právní služby“ a následně pouze „poskytoval služby“. Je přitom zřejmé, že se jedná o odlišný skutek, neboť v prvním případě žalobce „konal něco, aniž měl souhlas, přestože ke konání souhlas potřeboval“ a v druhém „souhlas měl, ale neměl vůbec konat“. Dále byla kárná žaloba podána z důvodu závažného pochybení žalobce, který byl údajně již dříve kárně postižen. Žalobce odkazuje na § 32 odst. 2 zákona o advokacii, podle něhož je kárným proviněním závažné nebo opětovné porušení povinností. V prvním případě musí jít o závažné porušení, aby se jednalo o kárné provinění, v druhém postačí i nezávažné, opakované porušení. Kárná žaloba dále nevymezuje, čeho se žalobce měl dopustit a jaké normy měl porušit; teprve v odůvodnění kárného rozhodnutí se poprvé objevuje tvrzení o porušení § 1 a § 2 zákona o advokacii. Žalobce se tedy v průběhu kárného řízení neměl možnost kvalifikovaně bránit.

Dále žalobce namítá podjatost kárného žalobce, který je dle žalobce propojen s osobami negativně dotčenými výsledkem žalobcovy činnosti. Pokud kárný senát tvrdí, že námitka podjatosti není proti kárnému žalobci přípustná, jedná se o nesprávný výklad právních norem.

K samotnému kárnému provinění žalobce uvádí, že § 2 zákona o advokacii je nutno vykládat v kontextu s § 1 odst. 1 a 2 téhož zákona. Zákon o advokacii vymezuje poskytování právních služeb jako zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajobu v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu. Tyto podmínky musejí být kumulativně splněny, je tedy nezbytné, aby se jednalo o činnost, která má charakter srovnatelný s výkonem zaměstnání nebo podnikání a jejímž cílem je soustavné zajišťování příjmů. Žalobcem provedená činnost tuto podmínku nesplňuje, neboť se jednalo o jediný ucelený a neopakovaný výkon činnosti, příjem z této činnosti byl dle smlouvy možný, ovšem nikoliv jistý, a jeho výše nebyla pro žalobce podstatná. Další zmiňovaný případ (spalovna společnosti AVE, iniciátor Pardubický kraj) není totožný, neboť se jednalo o činnost

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

bezúplatnou a nadto dva případy během 5 let nelze považovat za soustavnou činnost ve smyslu zákona o advokacii.

Odvolací kárný senát tvrdí, že souhlas dle čl. 15 odst. 4 etického kodexu by se musel vztahovat na jinou než právní činnost, ovšem takový výklad je zcela v rozporu se zněním daného článku, který odkazuje na § 304 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, podle něhož se jedná o souhlas s výkonem stejné činnosti, jako je činnost advokáta. Další názor odvolací kárný senát, podle něhož by se mělo jednat o činnost „málo významnou“, je pak zcela neodůvodněn, obdobně jako výroky o „velmi významné službě, vysoké odměně, velkém rozsahu“. V této části je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce tvrdí, že se souhlasem školitele má zákonné subjektivní právo poskytnout právní službu ve výjimečných případech, kdy jsou k tomu závažné důvody a kdy není narušen výkon jeho praxe.

Žalobce se dle napadeného rozhodnutí choval nečestně, nesvědomitě a způsobem snižujícím důstojnost advokátního stavu. Žalobce je naopak přesvědčen, že jeho jednání bylo zcela čestné a svědomité (jeho činnost byla bez jediné výtky přezkoumána i Krajským soudem v Hradci Králové), nikdy nesnížilo důstojnost advokátního stavu (právě naopak, neboť jiní kolegové právníci a advokáti nedokázali zabránit „rozkradení majetku“ veřejnoprávní korporace) a vždy bylo přiměřeně důstojné a vážné.

Žalobce se nedopustil nekalé konkurence a jeho skutečným klientem nebyla politická strana, jak tvrdí odvolací kárný senát. Jednalo se o žádost o právní pomoc pro město Žamberk, s níž se na žalobce obrátil přímo člen rady města pověřený správou majetku a investic. Smlouvu a potřebnou plnou moc odsouhlasila rada města po předchozím schválení zastupitelstvem. Žalobce se vždy řídil pokyny města Žamberk, nikoliv pokyny jakékoliv politické strany. Žalobce hájil zájmy města, nikoliv starosty nebo zastupitelů, kteří nebyli jeho klienty, ale naopak mohla být odhalena jejich nezákonná činnost. Tyto úvahy se nadto objevily až v rámci odvolacího řízení a žalobce se k nim neměl možnost vyjádřit. Ke stížnosti organizace Transparency International žalobce dodává, že z pouhého jejího podání nelze činit závěry pro odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť tato stížnost nebyla jakkoliv prověřena a žalobce neměl možnost se k ní vyjádřit. Argument odvolacího kárného senátu o neoprávněném čerpání prostředků z veřejných zdrojů je zcela nemístný, neboť případná odměna byla sjednána pouze jako podíl ze zachráněných prostředků. Ve skutečnosti se tedy jednalo o pravý opak – záchranu veřejných prostředků.

Pro posouzení kárné žaloby bylo rovněž podstatné, zda smlouva mezi žalobcem a městem Žamberk měla charakter dohody o provedení práce ve smyslu zákoníku práce, byť byla nazvána „mandátní“. Kárný senát tuto otázku přes žalobcovy návrhy vůbec neřešil. Problematikou se zabýval až odvolací kárný senát a k jejím závěrům žalobce neměl možnost se vyjádřit. Žalobce tvrdí, že se jednalo o dohodu o provedení práce, neboť typickým znakem jeho práce byla vázanost pokyny města, informování o krocích a závislost odměny na výsledku činnosti. Takové znaky jsou u mandátní smlouvy vyloučeny, a proto na žalobce v režimu zákoníku práce dopadá § 2 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii.

Na závěr žalobce zdůrazňuje, že jeho jednání vykazovalo nulovou společenskou škodlivost. Výsledek jeho činnosti byl naopak společensky maximálně žádoucí, neboť odhalil trestnou činnost starosty města a zabránil tunelování městského nemovitého majetku.

Žalobce žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná ve vyjádření k žalobě zdůrazňuje, že skutek byl vymezen jako uzavření mandátní smlouvy svým jménem a na svůj účet a poskytování právních služeb v rozsahu, který je ve skutkové části výroku vyjmenován. Změna kárné žaloby spočívala ve vypuštění slov „bez vědomí a souhlasu“ tak, aby bylo zřejmé, že souhlas byl dán. Tento souhlas byl vadný a příslušný advokát byl v řízení K 41/2013 shledán kárně vinným, že nevyvíjel důsledný dohled nad činností koncipienta, neboť mu umožnil poskytovat právní služby vlastním jménem a na vlastní účet. Příslušná změna kárné žaloby znamenala zmírnění obvinění, přesto bylo vyhověno námitce žalobce týkající se přípravy obhajoby po změně kárné žaloby a jednání kárného senátu bylo odročeno. Nešlo o pouhé uzavření smlouvy, ale též o naplňování jejího obsahu poskytováním právních služeb. Tuto skutečnost ostatně potvrdil i sám žalobce, když hodnotí výsledek a rozsah svého jednání.

Zákon o advokacii ani vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 244/1996 Sb., advokátní kárný řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní kárný řád“), neznají námitku podjatosti kárného žalobce, proto tato námitka nemohla být projednána, na rozdíl od námítky týkající se původních členů kárného senátu, která řešena byla.

Žalobce v další části žaloby argumentuje rozsahem a významem právní služby, čímž však potvrzuje odůvodnění napadeného i kárného rozhodnutí. Odkaz na zákoník práce není případný a v kárném rozhodnutí je vysvětleno, proč souhlas neměl být udělen a proč jinou výdělečnou činností není poskytování právních služeb vlastním jménem a na vlastní účet. Žalobcem tvrzené subjektivní právo neexistuje, neboť by bylo v rozporu se zákonným vymezením subjektů oprávněných poskytovat právní služby.

Žalobce popisuje úsilí a výsledky poskytnutých právních služeb, ovšem předmětem výroku kárného rozhodnutí byl výhradně samotný fakt poskytování právních služeb a jejich rozsah. Právní kvalifikace jednání je správná, neboť již samotné uzavření mandátní smlouvy v rozporu se zákonem o advokacii založilo nesprávnost dalšího postupu. Způsob poskytování právních služeb nebyl předmětem kárného rozhodnutí, pouze nad rámec kárný senát zmínil kolizi vyplývající z rozdílnosti klienta a skutečného zadavatele a rovněž prohlášení advokáta, který dle svých slov nechtěl zasahovat svým jménem do politických záležitostí. Jednalo se o postup v rozporu s § 38 a § 26 zákona o advokacii a usnesením ČAK č. 6/1998 Věstníku, kterým se stanoví pravidla pro výkon substitučního oprávnění advokátních koncipientů.

Ohledně stížnosti Transparency International žalovaná uvádí, že součástí hodnocení kárného provinění je i ohlas veřejnosti, který má přímý vliv na hodnocení stupně snižování důstojnosti advokátního stavu. Žalovaná nesouhlasí s argumentací stran charakteru uzavřené smlouvy a odkazuje na str. 10 napadeného rozhodnutí.

Žalovaná žádá, aby soud žalobu zamítl.

IV. Argumentace účastníků řízení při jednání

Žalobce při jednání setrval na žalobě. Zopakoval, že změna žaloby ze dne 12. 7. 2013 nově vymezila skutek, za nějž byl kárně stíhán. Namítl, že žalovaná se řádně nezabývala jím vznesenou námitkou podjatosti kárného žalobce, ačkoli tak měla učinit s ohledem na subsidiární použití trestního řádu. Připomněl, že v případě daného jednání nemohl jednat

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

opakovaně, neboť v případě spolku Rybitví vystupoval jako jeho člen a jednal tedy jeho jménem. Zdůraznil, že jeho činnost nemůže být nazvána vinklařením, neboť se nejednalo o soustavné a opakované poskytování právní pomoci, nýbrž právní pomoc poskytl pouze v jednom případě. K dotazu soudu uvedl, že v případě činnosti na základě mandátní smlouvy poskytl několik právních úkonů. Zdůraznil, že byl neprávem osočen z nepoctivého a nečestného jednání. Navrhl, aby soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil.

Zástupce žalované při jednání odkázal na písemné vyjádření. Připomněl, že soud přezkoumává rozhodnutí odvolacího kárného senátu, přičemž ten již rozhodoval (podobně jako kárný senát) na základě změněné kárné žaloby. Bylo prokázáno, že žalobce vlastním jménem a na vlastní účet poskytoval ve značném rozsahu právní služby, takže fakticky vystupoval jako advokát, ačkoli byl advokátním koncipientem. Z uvedených důvodů navrhl žalobu zamítnout.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 38 odst. 1 zákona o advokacii „advokátní koncipient vykonává u advokáta nebo u společnosti anebo u zahraniční společnosti právní praxi, jejímž cílem je získat pod vedením a dohledem advokáta znalosti a osvojit si zkušenosti potřebné k výkonu advokacie“.

Podle § 38 odst. 2 zákona o advokacii „při výkonu právní praxe je koncipient povinen postupovat v souladu s tímto zákonem a stavovskými předpisy (...)“.

Podle § 39 zákona o advokacii „ustanovení § 16, 17, 17a, 21 a 29 se použijí pro advokátního koncipienta přiměřeně“.

Dle § 16 odst. 2 zákona o advokacii je „při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné“.

Dle § 17 zákona o advokacii „advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis“.

Podle § 1 odst. 2 zákona o advokacii se „poskytováním právních služeb rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu (...)“.

Podle § 2 odst. 1 zákona o advokacii „právní služby na území České republiky jsou oprávněni poskytovat za podmínek stanovených tímto zákonem a způsobem v něm uvedeným a) advokáti, b) fyzické osoby (...) (dále jen „evropský advokát“)“.

Podle § 2 odst. 2 písm. b) téhož zákona „ustanovením odstavce 1 není dotčeno oprávnění zaměstnance právnické nebo fyzické osoby, člena družstva nebo příslušníka ozbrojených sborů poskytovat právní služby osobě, k níž je v pracovněprávním nebo pracovním vztahu anebo ve služebním poměru, pokud je poskytování právních služeb součástí jeho povinností vyplývajících z tohoto pracovněprávního nebo pracovního vztahu anebo služebního poměru“.

Na základě výše uvedeného právního stavu soud přezkoumal jednotlivé námitky žalobce a dospěl k následujícím závěrům.

a) Nedostatky kárné žaloby

Ke zpochybňované kvalitě kárné žaloby soud musí souhlasit se žalobcem, že její návrh ze dne 1. 2. 2013 obsahoval nepřesnosti. A to zaprvé ve vztahu k údajné absenci souhlasu žalobce advokáta, u něhož vykonával koncipientskou praxi, s poskytováním předmětných právních služeb. Za druhé chybně uváděla, že žalobce byl již dříve kárně postižen. Jelikož přitom kárné řízení probíhá na základě zásady obžalovací, jejímž výchozím dokumentem je právě kárná žaloba, je nezbytné klást na její vyhotovení zvýšené nároky (ostatně některé z nich jsou upraveny v § 7 advokátního kárného řádu). Pouze v případě její bezrozpornosti může být řádně projednána a kárně obviněný se může také bránit vzneseným kárným obviněním.

Ze správního spisu vyplývá, že dne 12. 7. 2013 došlo ke změně kárné žaloby, kdy byla vypuštěna pasáž, že žalobce činil právní služby bez souhlasu advokáta Mgr. J. S., a také opraveno, že žalobce doposud nebyl kárně trestán.

K uvedeným změnám soud předně uvádí, že ve vztahu k prvnímu tvrzení (souhlasu advokáta) neobstojí argumentace kárného žalobce z odůvodnění změny kárné žaloby, že až po podání žaloby se dozvěděl, že tento souhlas byl dán, neboť již ve vyjádření ke kárné stížnosti sepsané žalobcem dne 4. 11. 2012 žalobce uváděl, že mu byl souhlas advokáta k poskytnutí dotčených právních služeb udělen. Co se pak týče tvrzeného předchozího kárného provinění žalobce, tak uvedený údaj je pro posouzení, zda lze dané jednání hodnotit jako kárné provinění, vždy klíčový, neboť jak již bylo řečeno, dle § 32 zákona o advokacii je kárným proviněním závažné nebo právě opětovné zaviněné porušení povinností. Jelikož přitom žalovaná má zajisté snadný přístup k údajům o předchozích kárných řízeních a o tom, zda byl kárně postižen advokát (či advokátní koncipient), na nějž má být podána kárná žaloba, považuje soud za zvláštní, pokud právě v tomto údaji obsahuje kárná žaloba nepravdu.

Zároveň však soud shledal, že uvedené změny kárné žaloby se netýkaly podstaty skutku (a skutek nebyl nově vymezen), pro něhož byl žalobce kárně stíhán, a nezavdávaly příčinu pro zásadní změnu obhajoby kárně stíhaného, protože kárný žalobce dále tvrdil, že jednání žalobce je závažným porušením stanovených povinností, takže je naplněna definice kárného provinění. Za této situace a s ohledem na skutečnost, že změna kárné žaloby byla žalobci doručena dne 15. 7. 2013 a jednání kárného senátu se konalo dne 25. 7. 2018 (a následně bylo odročeno až na 14. 8. 2013), takže mezi doručením změny žaloby a jednáním kárného senátu byla prodleva 10 dnů, respektive necelého měsíce, neshledal soud uvedený postup za natolik vadný, že by musel ústít v derogaci napadených rozhodnutí z důvodu nedodržení procesních pravidel. Žalobce měl možnost připravit svoji obhajobu i vstříc provedeným změnám kárné žaloby a navíc dané změny nelze považovat za zásadní. V případě vypuštění části kárné žaloby o jeho předchozích kárných postizích totiž fakticky odpadla

nutnost jeho obhajoby; naopak se žalobce mohl věnovat pouze tomu, zdali byl v jeho věci naplněn znak závažného porušení povinností. Podobné pak platí o akceptaci souhlasu advokáta s jeho jednáním ze strany kárného žalobce, neboť ani zde nebyly dány další skutečnosti, na něž by musel žalobce nově reagovat. Uvedené změny tedy lze hodnotit jako potvrzení dřívějších nepřesností obsažených v kárné žalobě, které sice dle soudu nelze kvitovat, zároveň však nezavdávají příčinu ke zrušení napadených rozhodnutí.

S ohledem na výše vyřčené pak nelze ani souhlasit se žalobcem, že by ve změně kárné žalobě byl skutek nepřipustně nově vymezen. Jak již bylo řečeno, podstata žalovaného jednání zůstávala stejná, změnou kárné žaloby pouze došlo k úpravě některých skutkových zjištění (především ve vztahu k předchozímu souhlasu žalobceva školitele). Nadále však podstata kárné žaloby spočívala ve skutečnosti, že žalobce tím, že uzavřel mimo výkon své koncipientské praxe u svého školitele, mandátní smlouvu, jejíž podstata spočívala v poskytování právních služeb mimo rámec advokacie, nepostupoval čestně a slušně a svým chováním nepřispíval k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu. Ostatně skutečnosti, že žalobce byl s podstatou kárné žaloby seznámen, odpovídá také jeho opakovaná argumentace, jež směřovala právě do podstaty celého kárného řízení. Proto soud tyto jeho námitky nepokládá za důvodné, a to i přes výše seznané nedostatky kárné žaloby.

b) Vymezení termínu „poskytování právních služeb“

K definici pojmu „poskytování právních služeb“ soud předně připomíná, že podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6. 1. 2015, sp. zn. 25 Cdo 4009/2014, je výkon advokacie pojmem širším, než pouhé poskytování právních služeb již s ohledem na znění § 1 odst. 1 zákona o advokacii: „*tento zákon upravuje podmínky, za nichž mohou být poskytovány právní služby, jakož i poskytování právních služeb advokáty*“ (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 5 As 34/2003-47).

Dle shora citovaného § 1 odst. 2 zákona o advokacii jsou kumulativními znaky termínu právních služeb soustavnost a úplatnost, přičemž citované ustanovení příkladem uvádí též konkrétní formy právní služeb: zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci. Kárný senát v napadeném rozhodnutí uvedl, že rozsah činnosti, kterou měl žalobce dle mandátní smlouvy vykonat, odpovídá činností vymezeným v § 1 odst. 2 zákona o advokacii a byl naplněn též znak soustavnosti (mandátní smlouva předpokládala poskytnutí více jak 10 nejrozličnějších úkonů právních služeb) a úplatnosti služeb.

V případě naplnění podmínky soustavnosti poskytované právní pomoci soud nesouhlasí se žalovanou, že tato soustavnost by vyplývala z obsahu mandátní smlouvy a z počtu úkonů, ke kterým se žalobce zavázal a které také následně vykonal. Pojem soustavnost je totiž nutno vztáhnout pouze k úkonům, které žalobce činil mimo výkon koncipientské praxe, tedy v rámci svého smluvního vztahu s městem Žamberk. Z výše uvedeného seznamu činností žalobce jako mandátáře vyplývá, že by se jednalo o několik dílčích úkonů právní pomoci: od analýzy skutkového stavu věci, přes návrhy právních řešení, jejich implementace prostřednictvím jednání s dotčenými osobami až k zastupování v soudních řízeních, tak nadále se všechny tyto úkony týkaly jedné věci. Dle soudu by přitom pro naplnění termínu poskytování právní služby musela být vyvíjena činnost soustavná ve smyslu nepřetržitých úkonů, takže by žalobce byl významně omezen ve výkonu koncipientské praxe. Ostatně tomuto výkladu nasvědčuje též § 27 odst. 2 občanského soudního řádu, který

vyklučuje, aby obecný zmocněnec zastupoval v občanském soudním řízení v různých věcech opakovaně. Uvedené ustanovení upravující oprávnění poskytovatelů právních služeb pro řízení před civilními soudy fakticky představuje období § 2 zákona o advokacii. Je tedy vhodné k němu přihlídnout též při vymezení pojmu soustavnost poskytování právních služeb, přičemž za situace, kdy žalobce uzavřel mandátní smlouvu týkající se ve své podstatě pouze jedné věci, nelze hovořit o soustavnosti jím vykonávané právní pomoci.

Odůvodněná však není námitka žalobce, že nebyl naplněn znak úplatnosti, neboť v nyní posuzované věci nelze dle soudu s ohledem na dohodnutou odměnu v případě úspěchu hovořit o nízké odměně žalobce, či dokonce o bezúplatném konání. Zde soud připomíná, že z principu autonomie smluvních stran při uzavírání smlouvy o právní pomoci (ať již je uzavřena v jakékoli právní formě, tedy i ve formě mandátní smlouvy) vyplývá, že je na samotných stranách, jak si upraví výši odměny za poskytnuté služby, přičemž jim nic nebrání tuto odměnu navázat až na konečný úspěch ve věci.

S ohledem na výše uvedené tedy dle soudu nebylo možno žalobcem poskytnutou právní pomoc považovat za právní službu ve smyslu § 1 odst. 2 zákon o advokacii, neboť se sice týkala konkrétně vymezených forem právní činnosti a naplnila znak úplatnosti, avšak nebyl naplněn požadavek soustavnosti. Závěry žalované tedy v tomto směru neobstojí.

c) K souhlasu dle čl. 15 odst. 4 etického kodexu

Žalobce s odkazem na čl. 15 odst. 4 etického kodexu tvrdí, že se souhlasem školitele má zákonné subjektivní právo poskytnout právní službu ve výjimečných případech, kdy jsou k tomu závažné důvody a kdy není narušen výkon jeho praxe.

Dle čl. 15 odst. 4 etického kodexu advokát může dát advokátnímu koncipientovi souhlas k výkonu jiné výdělečné činnosti podle právního předpisu jen výjimečně, pokud jsou k tomu závažné důvody a nenaruší-li to řádný výkon právní praxe.

Mezi stranami je nesporné, že školitel žalobce, advokát Mgr. J. S., udělil žalobci souhlas k poskytnutí předmětné právní pomoci. Tato skutečnost je potvrzena v kárném i napadeném rozhodnutí a byla reflektována již ve změně kárné žaloby ze dne 12. 7. 2013. Kárný senát však odmítl aplikaci čl. 15 odst. 4 etického kodexu ve věci žalobce a uvedl, že uvedené ustanovení (ani samotný etický kodex jako podzákonný předpis) nemůže rozšířit okruh oprávněných osob k poskytování právních služeb vymezený v § 2 zákona o advokacii. Odvolací kárný senát v této souvislosti uvedl, že pod citovaný článek etického kodexu by bylo možné podřadit jinou než právní službu a toliko „jednoduchou, málo významnou, nahodilou činnost“. Ve věci žalobce však šlo o obsahově velmi významnou právní službu, poměrně velkého rozsahu, za níž byla sjednána poměrně vysoká finanční odměna. Nadto advokátní koncipient má právní službu poskytovat vždy v mezích výkonu advokacie, tedy v rámci své koncipientské praxe.

Dle soudu neobstojí závěr kárného senátu, že jinou výdělečnou činností ve smyslu čl. 15 odst. 4 etického kodexu není poskytování právních služeb vlastním jménem a na vlastní účet, respektive že toto ustanovení neumožňuje, aby advokátní koncipient poskytl v omezeném rozsahu právní pomoc jinak, než v rámci své koncipientské praxe. Uvedené nelze nikterak ze současně platného znění čl. 15 odst. 4 etického kodexu dovodit, neboť možnost výkonu jiné výdělečné činnosti spojuje uvedené ustanovení pouze s výjimečností tohoto postupu za situace, kdy k tomu jsou závažné důvody, a s podmínkou, že výkon jiné

výdělečné činnosti nenaruší řádný výkon právní praxe. Neuvádí však žádnou činnost, kterou by obecně nemohl advokátní koncipient vykonat (k omezením viz dále). Tomuto výkladu svědčí také historický vývoj dotčeného ustanovení. Nyní platné znění čl. 15 odst. 4 etického kodexu bylo přijato na základě usnesení představenstva České advokátní komory č. 2/2010. Do té doby čl. 15 odst. 4 etického kodexu stanovil, že „*bez souhlasu advokáta podle odstavce 3 věta druhá nesmí advokátní koncipient mimo rámec výkonu právní praxe vykonávat výdělečné činnosti, jejichž předmětem je poskytování právních služeb.*“ V původní podobě pak dotčený čl. 15 odst. 4 etického kodexu zněl, že „*advokátní koncipient nesmí poskytovat právní služby na vlastní účet a advokát mu to nesmí umožnit.*“ Uvedená historická geneze svědčí o opuštění konceptu, aby advokátní koncipient nemohl poskytnout právní služby mimo výkon koncipientské činnosti. Zatímco totiž v původním znění byla možnost poskytování právních služeb advokátním koncipientem bezpodmínečně zapovězena, následně byla tato možnost navázána na souhlas advokáta. A uvedené platí též za současné právní úpravy po přijetí usnesení č. 2/2010, neboť ta sice o možnosti poskytování právních služeb nehovoří (současné znění čl. 15 odst. 4 etického kodexu až na drobné odchylky odpovídá dřívějšímu čl. 15 odst. 3 věta druhá), tím však nikterak nezapovídá možnost, aby postupem dle čl. 15 odst. 4 dal advokát svému koncipientovi též souhlas s poskytováním právních služeb (za podmínek v tomto ustanovení obsažených).

K odlišným závěrům ostatně v minulosti nedospěla ani sama žalovaná, která ve stanovisku ze dne 12. 9. 2006 k problematice slučitelnosti, resp. neslučitelnosti jiných činností s výkonem právní praxe advokátního koncipienta, uvedla, že advokátní koncipient je sice při výkonu právní praxe povinen postupovat v souladu se zákonem o advokacii a stavovskými předpisy (§ 38 odst. 2 zákona o advokacii) a podle ustanovení § 39 ve vztahu k ustanovení § 17 zákona o advokacii je při výkonu právní praxe povinen chovat se tak, aby v důsledku jeho chování nedošlo ke snížení vážnosti advokátního stavu, a za tím účelem zejména dodržovat pravidla profesionální etiky, avšak stanovení okruhů činností, neslučitelných s výkonem právní praxe advokátního koncipienta, např. stavovským předpisem, by přesahovalo rámec regulace, kterou v tomto směru umožňuje České advokátní komoře právní úprava. Proto žalovaná k dané problematice vytkla, že je potřeba každý případ posuzovat individuálně, což by měl činit především advokát (společnost advokátů), který advokátního koncipienta zaměstnává. Ačkoli se uvedený výklad vztahoval k tehdy platnému čl. 15 odst. 3 věta druhá etického kodexu, jeho závěry jsou plně přenositelné i na nyní platný čl. 15 odst. 4 etického kodexu, neboť dotčená znění jsou veskrze totožná. Jestliže by již dříve žalovaná považovala za nemožné, aby v rámci jiné výdělečné činnosti advokátní koncipient poskytl též v omezeném rozsahu právní služby, zajisté by toto v uvedeném stanovisku zmínila, přičemž tento výklad by byl v rozporu s tehdy platným čl. 15 odst. 4 etického kodexu.

Na základě výše uvedeného tedy platí, že advokátní koncipient může v rámci jiné výdělečné činnosti ve smyslu čl. 15 odst. 4 etického kodexu poskytnout právní služby další osobě. Ke stejnému závěru dospěla též komentářová literatura (viz Čermák, K. – Vychopeň, M. a kol.: Zákon o advokacii. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012), dle níž „*pokud jde o obsah případného dalšího pracovního poměru koncipienta, jeho řádnou přípravu na výkon advokáta zřejmě nenaruší výkon takových zaměstnání, kde koncipient může třeba i jinak uplatnit své právnické vzdělání a zkušenosti (např. učitel práva, podnikový právník apod.)*.“ Pro posouzení každé věci tak bude pouze klíčové (kromě podmínek stanovených přímo v čl. 15 odst. 4 etického kodexu), zdali svým jednáním či svoji plánovanou činností neohrozí (či nebude moci ohrozit) vážnost advokátního stavu či nevstoupí do konfliktu s pravidly profesionální etiky. Až na základě poměření konkrétních okolností dané věci však může být shledáno, zda advokátní koncipient svou činností, jejíž podstatou bylo poskytování právní

pomoci mimo výkon koncipienta, porušuje (nebo porušil) zákonné či stavovské předpisy. Tento závěr však nemůže být vyřčen pouze v obecné rovině bez zhodnocení veškerých okolností dané věci. A zde soud, i s ohledem na shora vyřčené k naplnění parametrů termínu „poskytování právní služby“ dle § 1 odst. 2 zákona o advokacii, uznává, že v případě poskytování právních služeb může být tato hranice povoleného hodnocena poměrně striktně, neboť nelze připustit situaci, aby byl čl. 15 odst. 4 etického kodexu využíván k tomu, aby advokátní koncipient provozoval opakovaně právnickou činnost vlastním jménem a na vlastní účet tak, jako by již byl advokátem.

Podle soudu neobstojí ani závěr odvolacího kárného senátu, že pod citovaný článek etického kodexu by bylo možné podřadit toliko „jednoduchou, málo významnou, nahodilou činnost“.

Zde soud předně připomíná, že § 37 odst. 1 zákona o advokacii, kterým jsou stanoveny podmínky pro zápis do seznamu advokátních koncipientů, obecně (na rozdíl od podmínek pro zápis do seznamu advokátů - § 5 odst. 1 písm. g) zákona o advokacii) nezakazuje výkon jiných činností advokátním koncipientem. A zákon o advokacii rovněž nestanoví výkon jiných činností advokátním koncipientem jako důvod, pro který může žalovaná advokátnímu koncipientovi pozastavit výkon právní praxe. V ustanovení § 37 odst. 5 věta druhá zákona o advokacii se jako na důvody pozastavení právní praxe odkazuje výslovně pouze na důvody uvedené v § 9 odst. 2 a 3 zákona (tedy zejména trestní stíhání nebo kárné provinění), ale nikoliv na ustanovení § 9 odst. 1 zákona o advokacii, ve kterém je jako důvod pozastavení výkonu advokacie uveden mimo jiné též výkon činností neslučitelných s výkonem advokacie. Podobně pak komentářová literatura (viz Čermák, K. – Vychopeň, M. a kol.: Zákon o advokacii. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012) k rozsahu vykonávané činnosti podle čl. 15 odst. 4 uvedla, že by takový další pracovní poměr rozhodně neměl přesahovat 50 % hlavního úvazku koncipienta, nikterak však neuvádí, že by se muselo jednat pouze o „jednoduchou, málo významnou, nahodilou činnost“. Nelze vyloučit, že i pro advokáta samotného bude výhodné, pokud jeho koncipient bude vykonávat jinou výdělečnou činnost, která ale bude spjata s oborem práva.

Pokud uvedená právní východiska soud aplikoval na věc žalobce, dospěl k závěru, že žalobce uzavřením a následným naplněním mandátní smlouvy neporušil zákonné ani stavovské předpisy také s ohledem na čl. 15 odst. 4 etického kodexu, neboť advokát může dát svému koncipientovi souhlas s poskytováním právních služeb. Ve vztahu k nyní posuzovanému rozsahu domluvené a následně provedené činnosti na základě mandátní smlouvy se přitom nejednalo o natolik rozsáhlou činnost, že by byla (při souhlasu advokáta - školitele) vyloučena s ohledem na čl. 15 odst. 4 etického kodexu. Zde je za prvé určující, že se skutečně jednalo o činnost výjimečnou, nikoli o pravidelné a ne nahodilé poskytování právní pomoci. Zároveň v průběhu správního ani soudního řízení nevyplynulo, že by poskytnutím těchto služeb byl ohrožen výkon právní praxe žalobce u jeho školitele či by jinak daná činnost negativně dopadla na jeho koncipientskou praxi. Jakkoli totiž žalobce neposkytl městu Žamberk právní pomoc spočívající například pouze v jednom úkonu právní služby, tak stále její rozsah nebyl natolik obsáhlý, že by neumožňoval věnovat se řádně též koncipientské praxi a úkolům, jež mu byly zadávány jeho školitelem. A samotné poskytnutí právní pomoci ve shora vymezeném rámci pak dle soudu nemohlo představovat narušení advokátské profesionální etiky, neboť i z výsledku činnosti žalobce je zjevné, že svým jednáním spíše zvýšil čest advokátů a advokátních koncipientů.

Soud tedy uzavírá, že ve věci žalobce kárný senát i odvolací kárný senát chybně vyložily čl. 15 odst. 4 etického kodexu. Okrajem soud uvádí, že k jinému závěru by mohl dospět za situace, kdy by žalobce poskytoval právní služby opakovaně či různým fyzickým či právníkům osobám, takže by svým jednáním obcházel svůj vztah ke svému školiteli a fakticky by vykonával právní praxi na svůj vlastní účet. Takovéto jednání však nelze ztotožňovat s postupem žalobce v nyní posuzované věci, kdy pouze výjimečně a za souhlasu svého školitele poskytl právní úsluhu subjektu, který nebyl klientem advokátní kanceláře, v níž působil. Tuto možnost totiž předvídají právní předpisy i stanoviska žalovaného.

d) Závažnost kárného provinění

Žalobce také namítá, že jeho jednání vykazovalo nulovou společenskou škodlivost. Tuto námitku přitom dle soudu je nezbytné spojit s obecným vymezením kárného provinění obsaženým v § 32 odst. 2 zákona o advokacii, dle něhož je kárným proviněním *závažné* nebo *opětovné* zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem. V případě žalobce se nejednalo o opakované porušení povinností, a proto jeho jednání muselo naplnit znak závažnosti tak, aby bylo možno vůbec hovořit o kárném provinění.

Závažnost zaviněného porušení povinností zákon o advokacii ani jiný právní předpis výslovně neupravuje, platí však, že je hodnocena podle řady kritérií, které umožňují hodnotit význam chráněného zájmu a nastalé nebo hrozící následky. Vždy je nezbytné přihlídnout ke způsobilosti závadného chování advokáta poškodit advokátní stav a vždy je v kárné praxi zkoumána vazba jednání, které se klade v kárném řízení advokátovi za vinu, na jeho činnost v postavení advokáta (viz též Čermák, K. – Vychopeň, M. a kol.: Zákon o advokacii. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012.).

Závažnost jednání žalobce však dle soudu žalovaná v dané věci náležitě nezhodnotila. Kárný senát se závažností daného jednání vůbec nezbyl, podrobněji se k ní vyjádřil až odvolací kárný senát. Přesto ale chybně zaměřil pozornost především na obecné hodnocení činnosti žalobce, tj. poskytování právních služeb, aniž by byl advokátem, avšak důkladně nevzal v potaz všechny okolnosti dané věci. Především faktický výkon předmětné právní pomoci ze strany žalobce, včetně péče, kterou danému případu věnoval. Uvedené přitom mohlo mít na hodnocení závažnosti zkoumaného jednání, jakož i hodnocení jeho škodlivosti, významný dopad, neboť zajisté nelze srovnávat, pokud by se poskytnutá právní pomoc vyznačovala ledabylostí či neodborností (a ve výsledku by tedy vedla k poškození dobrého jména advokátského stavu) a kdy naopak by byla kvalitní (či dokonce pro klienta prospěšná), neboť za této situace by pověst advokátního stavu žádnou újmu utrpět nemohla a ve své podstatě by nemohlo ani dojít k závažnému porušení povinností advokátního koncipienta. Postup, kdy kárný senát pouze odkázal na porušení konkrétních ustanovení zákona o advokacii a odvolací kárný senát především obecně hodnotil činnost žalobce, tak dle soudu není dostatečný, obzvláště za situace, kdy žalobce opakovaně uváděl, že jeho činnost nelze považovat za závažné porušení stavovských předpisů a v jeho jednání absentuje jakákoli společenská škodlivost.

e) Podjatost kárného žalobce

Soud se dále zabýval námitkou žalobce ve věci nevypořádání jeho námitky na podjatost kárného žalobce.

Soud musí souhlasit se žalovaným, že možnou podjatost kárného žalobce zákon o advokacii ani advokátský kárný řád nikterak neupravuje. Za této situace je však dle soudu nezbytné postupovat v souladu s § 35e odst. 2 zákona o advokacii, dle něhož nestanoví-li tento zákon nebo kárný řád něco jiného nebo nevyplývá-li něco jiného z povahy věci, použijí se v kárném řízení přiměřeně ustanovení trestního řádu. Trestní řád přitom podjatost státního zástupce (jehož postavení lze chápat na roveň postavení kárného žalobce) upravuje (viz § 30 – 31a trestního řádu). Za této situace se tedy dle soudu kárný senát měl lépe vypořádat se zdůvodněním, proč nemůže žalobce namítat podjatost kárného žalobce, protože neobstojí strohé konstatování, že dle § 3 kárného řádu lze vznést toliko námitku podjatosti vůči členům kárného senátu. S namítanou podjatostí se však dle soudu dostatečně vypořádal odvolací kárný senát, který se věnoval jak možnosti vznést námitku podjatosti vůči kárnému žalobci obecně, tak i konkrétním důvodům, které v rámci své námítky žalobce vznesl vůči kárnému žalobci v předmětném řízení. A soud se s jeho hodnocením ztotožnil, a proto neshledal důvodnost předestřené námítky.

f) Charakter smlouvy uzavřené žalobcem s městem Žamberk

Ve věci charakteru smlouvy uzavřené mezi žalobcem a městem Žamberk soud dal zapravdu žalované, že příslušnou smlouvu nelze považovat za dohodu o provedení práce ve smyslu zákoníku práce, jak tvrdí žalobce v žalobě. Předně je třeba zdůraznit, že smlouva je účastníky označena jako „smlouva mandátní“ a v čl. V. této smlouvy je výslovně uvedeno, že právní vztahy touto smlouvou neupravené se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Uvedená smlouva pak svým obsahem odpovídá mandátní smlouvě ve smyslu § 566 obchodního zákoníku, podle jehož odst. 1 *„mandátní smlouvou se zavazuje mandatář, že pro mandanta na jeho účet zařídí za úplaty určitou obchodní záležitost uskutečněním právních úkonů jménem mandanta nebo uskutečněním jiné činnosti, a mandant se zavazuje zaplatit mu za to úplatu“*. Příslušná smlouva v čl. I vymezuje jednání, které se mandatář zavazuje obstarat pro mandanta a při němž musí postupovat podle pokynů a v zájmu mandanta (§ 567 odst. 2 obchodního zákoníku). V čl. II obsahuje závazek mandanta poskytnout mandatáři potřebnou součinnost (zejména umožnit nahlédnutí do písemností, předat jejich kopie a poskytnout nezbytná vysvětlení) a povinnost mandatáře podat zprávy o průběhu jednání a o své činnosti. Čl. IV. pak obsahuje ujednání o výši úplaty. Město Žamberk rovněž za účelem realizace smlouvy udělilo žalobci plnou moc ze dne 12. 4. 2012, kterou žalobce zmocnilo k zastupování v řízeních před orgány veřejné moci ve věcech týkajících se výstavby objektu „Bioplynová stanice“.

S ohledem na výše řečené tedy neobstojí žalobcova argumentace, podle níž je třeba smlouvu ve skutečnosti považovat za dohodu o provedení práce. V daném případě zcela chybí pracovně-právní charakter smluvního ujednání a úmysl stran zjevně nesměřoval k navázání takového právního vztahu. Žalobce sice tvrdí, že se jeho práce vyznačovala vázaností pokyny města a průběžným informováním o podniknutých krocích, ovšem tento postup je typickým právě pro právní vztah založený mandátní smlouvou. Na uvedeném pak nemůže nic změnit ani skutečnost, že si strany v čl. IV. sjednaly, že v případě neúspěchu mandatáře při zařizování předmětu smlouvy nenáleží mandatáři žádná odměna ani náhrada nákladů. Toto ujednání by nečinilo z příslušné smlouvy dohodu ve smyslu pracovněprávních předpisů, ale spíše smlouvu příkazní dle § 724 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. V obou případech však na žalobce nedopadá výjimka dle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii, neboť svou činnost vyvíjel samostatně a nikoliv jakožto zaměstnanec právnické osoby (města Žamberk) v rámci svého pracovněprávního vztahu.

Soud dodává, že neshledal vadné ani procesní vypořádání otázky charakteru mandátní smlouvy. Žalobce v žalobě namítl, že argumentace obsažená v napadeném rozhodnutí pro něj byla překvapivá, neboť danou problematikou se kárný senát přes žalobcovy námitky v kárném rozhodnutí nezabýval. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007-98, podle něhož „*přestupkové řízení je vedeno v obvyklém pořadí dvou správních stolic, přičemž celé toto správní řízení se pokládá za jediný celek; odvolací řízení tak tvoří s řízením prvoinstančním jeden procesní celek. V tomto ohledu se hovoří o zásadě jednotnosti správního řízení a postup žalovaného odvolacího orgánu lze tedy akceptovat, aniž by přitom byla dotčena zásada dvoustupňovosti (dvojinstančnosti), jak tvrdí stěžovatel. Primárním účelem této zásady je totiž zaručení tzv. devolutivního a suspenzivního účinku, tedy toho, aby věc byla přezkoumána správním orgánem vyššího stupně a aby byla odložena realizace obsahu výroku napadeného rozhodnutí, což se v daném případě stalo*“. Ačkoliv se Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku zabýval otázkou dvojinstančnosti přestupkového řízení, závěry v něm obsažené lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Především je třeba zdůraznit, že žalobci bylo umožněno vznést námitku týkající se charakteru mandátní smlouvy a tato námitka byla taktéž řádně vypořádána. S ohledem na skutečnost, že obě instance kárného řízení tvoří jeden celek, je určující, že odvolací kárný senát napravitel nedostatek odůvodnění kárného senátu a příslušné odůvodnění doplnil. Přitom se přidržel skutkových zjištění a právního hodnocení kárného senátu, a rozhodnutí proto pro žalobce nebylo překvapivé. Ze zásady dvojinstančnosti řízení totiž nelze vyvozovat povinnost odvolacího správního orgánu zrušit rozhodnutí první instance vždy, když tento správní orgán dostatečně nereagoval na veškeré námitky účastníka správního řízení. Naopak je na odvolacím orgánu, aby tyto nedostatky napravitel.

g) Další argumentace žalobce

K další námitkám žalobce vstříc argumentaci žalované, že jeho skutečným klientem byla politická strana, soud dodává, že předmětná argumentace nebyla pro hodnocení dané věci ze strany žalované zásadní a sama o sobě nevedla ke shledání kárné viny. A podobné platí ohledně poukazu žalobce na nemístnost argumentu odvolacího kárného senátu o neoprávněném čerpání prostředků z veřejných zdrojů. Ani ten nepřestavoval stěžejní bod odůvodnění shledané kárné viny a uloženého kárného opatření. Proto soud považuje za nadbytečné se těmito námitkami žalobce zabývat, neboť ty nemohou nic na podstatě věci (i posouzení žaloby) změnit.

Jestliže žalobce tvrdí, že se nemohl nikterak vyjádřit ke stížnosti organizace Transparency International, nemůže mu soud v této věci dát za pravdu, neboť uvedená stížnost byla součástí správního spisu (viz č. 1. 6 – 7), takže se s ní žalobce mohl v průběhu kárného řízení seznámit a v případě potřeby na ní reagovat. Navíc dle soudu nelze odhlédnout od skutečnosti, že tato stížnost byla obsahově totožná se stížností starosty D., která byla žalobci doručena. A ani žalobce netvrdí, v čem konkrétně měl být poškozen, pokud mu nebyla doručena dotčená písemnost od Transparency International, respektive jak by její doručení mohl změnit způsob jeho obhajoby a podávané argumentace. Proto tato námitka není důvodná.

VI. Závěr

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Žalobce se svými námitkami úspěšl; městský soud proto zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a vrátil věc žalované k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Pro úplnost soud dodává, že s. ř. s. neumožňuje soudu přiznat žalobci samostatným výrokem náhradu nákladů správního řízení. O této otázce však bude žalovaná nově rozhodovat v řízení následujícím po zrušení napadeného rozhodnutí.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (3000 Kč).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. 4. 2018

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu